

Κάμνω ἀπολαδιά, χύνω ὀλίγον ἔλαιον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης διὰ νὰ ἀνιχνεύσω τὸ βάθος.

ἀπόλαδο τό, ἐνιαχ. *πόλαον* Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. *λάδι*.

Τὸ ὑπολειπόμενον λάδι μετὰ τὸ τηγάνισμα.

***ἀπολαῖζω**, μέσ. ἀπολαῖσκουμαι Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) ἀπολαγίσκουμαι Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *λαῖζω*.

1) Κλονίζομαι κατὰ τὸ βάδισμα, βαδίζω ἀσταθῶς Πόντ. (Κερασ.) β) Συνεκδ. εἶμαι λίαν ἐξησθενημένος, ἀποκαμωμένος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): *Νὲ φαεῖν νὲ ποτήν, ἐπελαῖσταμε ἀσ' σὸ λιμὸν Χαλδ.* 2) Σηκώνω τὸ χέρι μου νὰ κτυπήσω Πόντ. (Κερασ.): *Ἐπελαῖστα κ' ἐχτύπησ' ἄτον ἔναν πάτσον.*

ἀπολακκιάζω Κάρπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *λακκιάζω*.

1) Ἐναποθέτω τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς εἰς τὸν λάκκον, εἰς τὸν σιρόν. 2) Ἐξάγω τὸ γέννημα ἐκ τοῦ λάκκου, ἀναλαμβάνω ἀπὸ τοῦ σιροῦ.

ἀπολάκκισμα τό, Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολακκιάζω.

Ἡ ἐξαγωγή τοῦ γεννήματος ἐκ τοῦ λάκκου.

ἀπόλακκο τό, Ἀμοργ. Πάρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. *λακκί*.

Πληθ. 1) Τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ γεννήματος τὸ ἀναλαμβάνομενον ἐκ τοῦ λάκκου τὸ μετ' ἀχύρων καὶ χώματος ἀνάμεικτον Πάρ. 2) Τὰ ἐν τῷ λάκκῳ ἀποκείμενα σιτηρὰ Ἀμοργ.

ἀπολαλακιάζω Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *λαλακιάζω*.

Ξηραίνομαι, ἐπὶ τῆς γλώσσης: *Ἀπολαλάκισ' ἢ γλώσσα μου ἀπὸ τοῖς ὀρμήνεις.*

ἀπολάλημα τό, Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολαλῶ.

Ἡ διὰ τῆς φωνῆς παρακέλευσις τῶν βοσκημάτων.

ἀπολαλητὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀποαλητὲ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολαλῶ.

Ἀπηυδαμένος, ἀποκαμωμένος.

ἀπολαλῶ Κάρπ. Κρήτ. — Λεξ. Δημητρ. ἀπολαλοῦ Τσακων. (Καστάν.) *πολαλῶ* Κύπρ. Ρόδ. ἀπελαλῶ Κρήτ. ἀποαοῦ Τσακων. Μέσ. ἀπολαλείουμαι Καππ.

Τὸ μεταγν. ἀπολαλῶ. Πβ. καὶ ΒΦάβην ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 39 κέξ.

1) Λαλῶ μεγαλοφώνως, δυνατὰ Λεξ. Δημητρ.: *Αἰνιγμ. Πάνω 'ς τὸ ὄρος 'ς τὸ βουνὶ | εἶναι κόρη καὶ λαλεῖ καὶ λαλεῖ καὶ ἀπολαλεῖ | καὶ ἄνθρωπος δὲν τὴν θωρεῖ (ἢ βροντή).* 2) Καθοδηγῶ τὰ βοσκήματα διὰ φωνῶν προτρεπτικῶν ἢ ἀποτρεπτικῶν Κάρπ. Κρήτ.: Ἀσμ.

Νὰ ἄστουν τὸ ραβδὶν | ν' ἀπολάλουν τὸ μαντρινὶ Κάρπ. β) Παρορμῶ διὰ φωνῶν πρὸς ἐπιτάχυνσιν Κάρπ.: Ἀσμ.

Ἀπὸ τετράωνον βουνὶν ἀμάξιν κατεαίν-νει, ἀμάξι φοερότρομο καὶ ἀργυροκουναῖτο καὶ τρεῖς ἀσῦροι τὸ τρανοῦ καὶ δγὸ τ' ἀπολαλοῦσι.

3) Μεταχειρίζομαι τινα κακῶς, φέρομαι σκαιῶς Κρήτ.: *Ἐτοὰ μ' ἀπολαλεῖ οὐλὴ τὴν ὥρα. || Ἀσμ.*

Ἀδρες, γιάδα μὲ διώχνετε, γιάδα μ' ἀπελαλεῖτε;

β) Ἐπὶ κυνός, διώκω ὑλακτῶν Ρόδ.: *Πολαλεῖ ὁ σκύλας 'ς τὸ κυνήγι.* 4) Τελειώνω τὴν ὁμιλίαν μου Τσακων.:

Ἀφε μι ν' ἀποαλήν. 5) Ἀποκάμνω, ἀπαυδῶ Τσακων.: *Ἀποαλήκα 'αοῦ - γράφον - φωνιάνδον (ἀπέκαμα λαλῶν, γράφον, φωνάζων). Ἀποαλήκα πλέα. Συνών. ἀποκάμνω Α 1.*

6) Ἀδυνατῶ νὰ ὁμιλήσω Καππ.: Ἀσμ.

Τὸ στόμα διμα ἔγεμεν καὶ γλῶσσ' ἀπελαλειοῦντον (διμα = αἷμα).

ἀπολάμνω Χίος (Καρδάμ.) Σίφν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *λάμνω*.

Ἐπὶ τῶν βοσκημάτων, παύω νὰ λάμνω, νὰ ἐπιβαίνω πρὸς συνουσίαν ἐνθ' ἄν.: *Ἡπολάσανε τὰ πρόβατα Σίφν.*

ἀπολαμπή ἢ, Θεσσ. (Ζαγορ.) Ἰόνιοι Νῆσ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) κ.ά. ἀπολαμπή Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀπολάμπω.

1) Λάμπω τις αἰφνιδία καὶ βραχείας διαρκείας, οἷον ἐξ ἐκτυρσοκροτήσεως ὄπλου κττ. ἐνθ' ἄν. β) Ἀστραπή ἢ σπινθήρ ἐκ τοῦ κεραυνοῦ Πελοπν. (Λακων.): *Φρ. Τὸν πῆρ' ἢ ἀπολαμπή (ἐπὶ λίαν μελαχρινοῦ ἀνθρώπου).* 2) Ἀσθενὴς φωτισμός, ἀσθενὴς λάμπω Θεσσ. (Ζαγορ.) Ἰόνιοι Νῆσ.: *Τὴν ἀπολαμπὴ τοῦ φεγγαριοῦ εἶδε κ' ἔλεε πῶς ξημέρωσε Ἰόνιοι Νῆσ.* 3) Ἀντανάκλασις φωτὸς Πελοπν. (Λακων. Μάν.): *Σήκου, γιατί σὲ πῆρε ἢ ἀπολαμπή. Συνών. ἀντηλιά Α 1, ἀντηλιάδα Α 1.* 4) Ἀμυδρὰ εἰκὼν τὴν ὁποίαν συλλαμβάνει τις πράγματις μόλις ἐμφανιζομένου ἢ ταχέως διερχομένου, οἷον πτηνοῦ Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

ἀπολαμπίδα ἢ, ΚΧατζόπ. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 485 — (Νουμᾶς 1910 σ. 180) — Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀπουλαμπίδα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἀπολαμπή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδα.

1) Ἀκτὶς ἡλίου βραχείας διαρκείας ἐνθ' ἄν.: *Ἀς ἔβλεπα μὲ ἀπολαμπίδα φῶς καὶ ἄς πέθαινα τὴν ἄλλῃ αὐγὴ (Νουμᾶς ἐνθ' ἄν.)* 2) Λάμπω, ἀκτινοβολία ΚΧατζόπ. ἐνθ' ἄν.: *Ποίημ.*

Μὲ ἀπολαμπίδα ἀπὸ χαρὰ θεϊκή.

ἀπολαμπίζω ἀμάρτ. ἀπολαμπίζω Πελοπν. (Λακων.) *πολαμπίζον* Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) *πολαμίζον* Εὐβ. (Αὐλωνάρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπολαμπή.

1) Ἀπροσώπ. γίνεται ἀπολαμπή, ἀντηλιά Πελοπν. (Λακων.) 2) Ἀναδίδω φλόγα Εὐβ. (Αὐλωνάρ.)

ἀπολαμπὸς ὁ, ἀμάρτ. *πολαμπὸς* Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ.ά.) *πολαμὸς* Εὐβ. (Αὐλωνάρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολάμπω.

Ἡ φλόξ καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς λάμπω, τὴν ὁποίαν ἀναδίδει ἢ πυρὰ ἐνθ' ἄν.: *Πωπῶ, πολαμὸ ποῦ 'χει ἡ φωτιά! Αὐλωνάρ.*

ἀπόλαμπρα ἐπίρρ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) *ταπόλαμπρα* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. *λαμπρὰ ἢ λαμπρὴ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.*

1) Μετὰ τὸ Πάσχα ἐνθ' ἄν.: *Θὰ ταξιδέψω ἀπόλαμπρα. Ἀπόλαμπρα θὰ περάσω νὰ σὲ δῶ. Τὸ στεφάνωμα θὰ γίνῃ ἀπόλαμπρα πολλαχ. Συνών. ἀπόπασχα, ξέλαμπρα, ξέπασχα, ξώλαμπρα.* 2) Οὐσ. ἀπόλαμπρα ἢ, ὁ μετὰ τὸ Πάσχα χρόνος Πόντ. (Κερασ.)

ἀπολαναρίδα ἢ, Χίος (Νένητ.)

Ἐκ τοῦ ἀπολαναρίδι.

Ἀπολαναρίδι, ὁ ἰδ.: *Παροιμ.*

Καὶ τὰ στουππεῖα παντρεύονται κ' οἱ ἀπολαναρίδες, καὶ τὰ καφατιανὰ παντὰ κάθονται 'ς τοῖς θυρίδες (διὰ τὴν χρῆσιν τῆς παροιμ. ἰδ. ἀπολανάρισμα).

